

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. I. An decimæ agnorum sequantur conditionem prædij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

ferente, transferente ad parochos quasdam catechizationes alijs pridem antè commissas. Vide quid in Gallia declaratum sit an. 1633. apud R. Belley, *Ex la Revision de l'aduis d'un docteur.*

Neque verò satis d. clementinæ congruit, aut rationi; quod quidam videantur dicere, si stationes illis auferantur, recursuros sese ad Concilia regia: vt in illarum possessione manu-teneantur: quia satis clarum est sine alio titulo non competere beneficium possessorium: nec est vllus hic Ordo, qui proferet alium possessionis titulum. sed potius obstant Concordata in quibus promiserunt seruare d. clementinam *audum.*

Quin & si Romæ tales minæ & recursus indicarentur, possent Generalibus Ordinibus à Papâ ea iudici, quæ huiusmodi proposita succiderent. vt nonnunquam accidit.

De Decimis.

RESPONSVM I.

An decimæ agnorum sequantur conditionem prædij?

I.
An quota agnorum sequatur quoram frugum prædij.

IN pago N. soluuntur decimæ agnorum: & in eodem est prædium feudale, quod soluit solummodo manipulum trigessimum tertium ex fructibus prædialibus: parochus nascentibus in eo prædio agnis exigit vndecimum: colonus offert trigessimum tertium, ad ratam prædialis decimæ; contendit vltèrius se non teneri.

Parochus procul dubio fundatam habet intentionem in iure communi quoad decimum; in consuetudinario hîc quoad vndecimum agnum.

Omnis ergo quæstio ex eo dependet, an rata consuetudinaria prædij affectet aut transeat ad agnos; seu ius ipsum reale prædij

communicetur isti animalibus in prædionatis, an verò huiusmodi animalium species reguntur communi iure pagi consuetudinario?

Pagi inquam: quia edicta Caroli V. quæ agunt de nouis & in solitis frugibus decimandis, semper mentionem faciunt pagi: vt illius per annos quadraginta recepta consuetudo in decimandis frugibus sit seruanda: vt etiam pullorum decimas solui velit natuorum in prædio nouali, si in pago pullorum decimæ soluantur.

Mobilia, sanè vt sunt animalia, dicuntur sequi conditionem personæ cuius sunt, non glebæ aut loci vbi sunt: imò censentur esse in loco domicilij eius, cuius sunt. *Burgund. ad consuet. Fland. tract. 1. n. 21.* ideoque loci illius statuto subijci. *idem ibid.*

Adeoquæ inferri rectè videtur agnos in eo loco natos, vbi vendimus parochi soluitur, iure consuetudinario pagi debere decimari, non ad ratam prædij.

Et quamquam glossa in c. ab Apostolica X. de decimis animalium decimas magis annumeret prædialibus, quam personaliibus: tamen *ibidem* etiam asserit, vt & alij Doctores, quos etiâ sequitur *Waldens. mes. de decim. cons. 445. n. 4. Morru. de decim. c. 4. n. 16. 17.* animalium decimas deberi non vbi stabulantur, sed vbi pascuntur; aut etiam diuidi inter vtramq; parochiam. *Vide Rebuff. de decim. q. 8. n. 11. q. 8. n. 2.*

Vnde sequi videtur decimandi modum & ratam etiam redigendam esse ad consuetudinem loci vbi soluenda est decima. entergo videndum an iste grex ouium non soleat pasci in locis parochiæ, vbi integræ decimæ soluantur.

Sed obijci possit *ex l. 2. de verb. sig. gregem haberi per modum accessionis ad prædium, vt equos & boues ad arandum; vaccas, oves ad stercoreandum. l. cum quidam D. de fund. instrum. instrumenta autem fundi*

RESPONSVM II.

*Hodie decimas in laicos etiã
via permutationis trans-
ferri non posse.*

fundi vt accessoria sequi conueni-
re conditionem fundi principalis,
vt boues illius loci in quo laborant.
d. l. cum quidam. sed præterquam
quod dici possit hæc animalia non
haberi omnino vt instrumenta
prædij; sed pro œconomia, & arbi-
trio coloni; manifestum est in ma-
teria decimarum equos, boues, &
vaccas non sequi conditionem
prædij, aut vllatenus hinc decimari;
adeoque nec hinc gregem ouium
fundi naturam sequi debere, aut
prædio quoad quotam decimarum
pariari.

Nihilominus hoc argumento
vltus est Wames. *de decim. conf. 441.*
n. 11. sed non ad eum effectum,
sed vt censentur animalia illi pa-
rocho debere decimas, cui & præ-
dium in quo stabulantur.

Verum *ibid. n. 10.* ait consuetu-
dinem ibi probatam esse, vt ibi
debeant agni decimari, vbi sta-
bulantur, non vbi pascuntur: sed
videtur de consuetudine speciali
locorum, non generali agere: quia
in alijs consilijs sepius ingerit con-
siderationem loci, vbi pastæ fue-
rint oves. *c. 450. n. 1. 3. de decim.*

Et singulatim alibi: *vbi pastoris
inuentio,* inquit, *sine vlllo impedimen-
to erit bene fundata contra colonos; ea
potissimum etiam consideratione, quod
animalia publicis & communibus pas-
cus, non tantum quæ conducti titulo
possidentur, sed etiam alijs plerumque
alantur; & sic ratione prædij, vbi sta-
bulantur, hanc immunitatem habere
non debeant.*

Quibus verbis satis videtur de-
cidere à prædio, vbi stabulantur
animalia, his non imprimi immu-
nitatem; vt ibi omnimodam (agit
enim de Cisterciensibus) ita nec
hic aliqualem: scilicet quoad mi-
nutiorem quotam.

Decimarum, spiritualiumque
iurium laicos esse incapaces
passim receptum est: *c. decimas. 16.*
q. 2. c. causam. de præscript. c. 2. de Iud.
vtilitatem tamen temporalem,
conductionis titulo, aut simili, à
laicis haberi nihil vetat: si non ad
longum nimis tempus concedan-
tur. & ante Concilium Latera-
nense solitas fuisse in feudum dari,
seu ad tempus, seu perpetuò, con-
stat de facto. Concilium autem
celebratum sub Alexandro III. vt
demonstrat Couarruias, *variar.* Post Conc.
resol. l. 1. c. 17. n. 8. magno conatu
eam praxim sublatam voluit. ad-
eo vt vetuerit ne laici decimam à
se possessam in alium laicum pos-
sent transferre. *c. prohibemus. X. de
decim.* sed nec ab ijs nomine pig-
noris in alias ecclesiasticas perso-
nas, & nisi à proprijs ecclesijs reci-
pi. *c. final. X. de decimis.* sed neque
à religiosis quibusdam priuilegia-
tis quocumque modo sine dioce-
sanorum assensu. *c. 3. X. de priuileg.*
quod generatim intelligendum
est de decimis perpetuò in feu-
dum laico concessis; non tantum
iniquo aliquo titulo detentis. *de
quo Coutier. præf. l. 1. q. 15.* vt in-
distinctè Innocentius III. *in c. cum
apostol. in fin. X. de his quæ sunt à
Prelat. de decimis quæ laicis in feu-
dum sunt concessæ monendum est;*
inquit, *laicus, qui decimam detinet, vt
eam restituat ecclesie, ad quam spectat.
quæ si fortè induci nequiverit, sed eam
cum diocesani consensu alteri ecclesie
assignauerit, præsertim religioso con-
uentui constabit ipsa donatio. constare
non possit, si omnino iniquus
possessor esset laicus, quia talis v.
g. qui post Concilium Lateranen-*

^{1.}
Vt olim in
feudum
dari so-
leant.

^{2.}
Post Conc.
Lat. veten-
tur. (quod
non æque
seruatum.)

^{3.}
Qualiter à
laicis in
monachos
transferri
possint.